

‘මා නිවන්හ අහික්කම’ - නො නැවත ඉදිරියට යවු

58 වන කාණ්ඩය	බු.ව. 2559 අඟසල මස පුරපසළොස්වක ද ක්‍රි.ව. 2015 ජූලි මස 31 වන ද	03 වන කලබ
---------------------	---	------------------

ආසල සඳ සි මැදුම් පිලිවෙන සි

සම්ඳු බවින් නිවැරදි සිතිවිලි	සිතන
යහ වදනැති ව යහපත් කටයුතු	කරන
දහමින් දිවි රකින කුසලට වැර	වඩන
සිහිමත් ඔහු ම වෙති සිත වික්තැන්	කරන

මැදුම් පිලිවෙනෙහි වි ලෙසින්	සැරසරන
නිවුණු සිත් ඇති ව සදහම	ප්‍රබුදවන
දහම් සක ඔවුන් දිවියෙහි ලබයි	පණ
ආසල සඳ දිලේ ඉන් ලොව තුළ	යෙහෙන

- අනඳ

“බාලයා

මනුෂ්‍යයාගේ පියා ය”

අග්ගමහාපණ්ඩිත අතිපූජ්‍ය පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත
මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ විසිනි

බාලයා මනුෂ්‍යයාගේ පියා ය යි කියනු ලබන බැවින් අප විසින් බාලයා ගැන විශේෂ සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු ය. මේ කීමෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ බාල කාලයේදී ළදරුවකුට හමු වන - සිදු වන - ඉතා සුළු දෙය පවා වැඩි වියට පැමිණි පසු ඔහු කෙරෙහි බලපවත්වන බැවිනි. අමනෝඥ පරිසරයක් හෙවත් වාතාවරණයක් ඇති ව දුෂ්ට මිනිසුන් ආශ්‍රයෙන් වැඩුණු ළමයා ලොවට බිය එළවන නපුරු මිනිසෙක් වන්නේ ය. මනෝඥ පරිසරයක් (හාත්පස පිහිටීමක්) ඇති ව ගුණවත් මිනිසුන් ආශ්‍රයෙන් වැඩුණු ළමයා අනාගතයෙහි ධර්මිෂ්ඨයෙක් වන්නේ ය. දෙමවුපියන්ගෙන් දරුවන්ට ලැබෙන දුර්ගුණ හා සුගුණ ඇත්තේ ය. දුර්ගුණ යුත් මවුපියන්ගේ දරුවකු යහපත් පරිසරයක මනා ආශ්‍රයෙන් වැඩුණොත් ඔහුගේ ඒ ජන්මයෙන් ලැබුණු දුර්ගුණ යටපත් විය හැකි ය. මනා ගුණධර්ම ඇති මවුපියන් ගේ හැසිරීම ද කර්ජනයන් ද නැළවීම ද බාලයාගේ චරිත නිර්මාණයට හේතු වෙයි. බාලයා ඉල්ලන ඉල්ලන දේ දීමෙන් ඔහුගේ

බසට හැමවිට ම අවනත වීමෙන් තමන්ගේ දරුවන් දරුණු හිතුවක්කාරයන් කරන මවුපියෝ ලක්දිව දුර්ලභ නොවෙති. එසේ සීමාව ඉක්මවා බාලයාගේ ඉල්ලීම්වලට ඉඩ නොදිය යුතුවා සේ ම සීමාව ඉක්මවූ තර්ජනය ද ඔහුට විපත් පිණිස පවත්නා බව තේරුම් ගත යුතු ය. බාලයාගේ අසවල් ආශාවට අනුබල දිය යුතු ය, අසවල් ක්‍රියාවට අනුබල නොදිය යුතු ය යන අවබෝධයක් මවුපියන් තුළ ඇති විය යුතු ය.

බාලයන් නිසි මඟ ගෙන යෑම රටක පාලනය නිසි මඟ ගෙන යෑමට සමාන ය. වැඩුණු මිනිසාගේ චරිතය හැඩ ගැසෙන්නේ බාලකාලයේ ඇති වූ සිදුවීම්, තැති ගැනීම්, ලැබූ තර්ජන, කළ සෙල්ලම්, ලැබූ ආශ්‍රය ආදිය අනුව ය. එබැවින් “බාලයා මනුෂ්‍යයාගේ පියා” යයි කියන ලද්දේ .

බොහෝ සිංහල දෙමවුපියෝ මෙහි කී කරුණු ගැන අවබෝධයක් නැති ව සිටිති. ළමයාට කැවීම, පෙවීම, ඇඳුම් පැළඳුම් දීම, ඉගැන්වීම පමණක් තමන් විසින් කළයුතු යයි සිතති. පාඨශාලාවේ නියමිත දේ ඉගැන්වීම යයි සිතා එය පමණක් කොට නවතියි. මවුපියන් සිතන්නේ පාඨශාලාවට යැවීමෙන් බාලයාගේ චරිත නිර්මාණාදී සියල්ල සම්පූර්ණ වන බව ය. ගුරු දෙගුරු දෙපසේ මේ පැවැත්ම නිසා අද සිංහල බාලයා ලැබිය යුතු විනය (හික්මීම) යහපත් චරිතය ආදිය කොතැනකින් වත් නොලැබී මංමුළාව යන්නකු ව සිටී. මෙය අනාගත ලෝකයට කරන බලවත් අයුත්තකි. අද බාලයා යහපත් - නියම මඟ ගමන් නොකෙරෙව්වොත් එයින් අනාගතයේ දී ඒ බාලයන්ටත් අවශේෂ ලෝකයාටත් පැමිණෙන විපත්

විස්තර කළ නොහැකි තරම් ය.

අද සිංහල - ඉංග්‍රීසි පාඨශාලාවලට යන බාලයෝ සරඹයෙහි දක්ෂ වෙති, ක්‍රීඩාවෙහි දක්ෂ වෙති. ඉලක්කයට වෙඩි තැබීම් ආදියෙහිත් ගණිත මිණිතාදියෙහිත් පරභාෂාවන්හිත් දක්ෂ වෙති. එහෙත් ගුණධර්ම අතින්...? ගුණධර්ම ලෙස සැලකීමට ඔවුන්ට පුරුදු වී තිබෙන්නේ මොනවාද? සිගරට් බීම, බයිසිකල් පැදීම, හොදින් ඇඳීම පැළඳීම, රංචු ගැසී ඕපාදූප දෙඩීම, මහල්ලන්ට, වැඩිහිටියන්ට, ග්‍රමණයන්ට අවමන් කිරීම, දෙමවුපියන් තමන් තරම් උගතුන් යයි නොසැලකීම, ගොවිතැන් කරන මිනිසුන් පහත් කොට සැලකීම, ඉංග්‍රීසි නොදන්නා නූගතකු ලෙස සැලකීම, තමන් වසන ගෙය හා වත්ත පිරිසිදු කිරීම පහත් වැඩක් සේ සිතීම ආදිය යි.

මේ දැක්වූ කරුණු එක එකක් ම මනුෂ්‍ය වර්ගයා ගේ පිරිහීම පිණිස පවත්නේ ය. ඒ සියල්ල එක් වූ විට සිංහලයාගේ පිරිහීම කෙතරම් ඉක්මන් වන්නේ දැ යි සලකා බලනු මැනවි.

මෙ කියන ගුණවලින් යුක්ත නො වූ යහපත් මඟ යන සිංහල බාලයෝ නැත්තාහ යි නො කියමි. සාමාන්‍යයෙන් බලන විට වැඩි දෙනෙකුන් තුළ පවත්නා ගති ගුණ මා විසින් දක්වන ලදී. බාලයන්ගේ පාලනය හික්ෂුන්ගෙන් ඇත් වී බොහෝ කල් ගත විය. දෙපක්ෂයේ සම්බන්ධය කෙතරම් දුර ගියේ දැයි කියන හොත් අද බාලයකු විහාරස්ථානයකට යන්නේ මහත් ලජ්ජාවකින්, මහත් නුපුරුදු කුතුහල ගතියකිනි. ඇතැම් කෙනෙක් එහෙම

වත් යෑමට නො කැමති වෙති; එය පිළිකුල් කටයුතු තැනක් සේ, නො යා යුතු තැනක් සේ, දුෂ්චරිතාකරයක් සේ සලකති. ඔවුන්ගේ ගුරුවරු? ඔවුන් එ තත්ත්වයට පමුණුවන ලද්දේ ඇතැම් බෞද්ධ ගුරුවරුන් විසිනි. විශේෂයෙන් බෞද්ධ ඉංග්‍රීසි පාඨශාලාවල ඇතැම් ගුරුවරුන්ට පෙනී තිබෙන්නේ හික්ෂුන් පමණ දුරු කටයුතු, වර්ජනය කළ යුතු අන් පිරිසක් නැති බව ය. බෞද්ධාධ්‍යාපනය නමින් පවතින මේ අධ්‍යාපනයෙන් මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇති වීම සැබැවින් ම බේදජනක ය.

දුම්රියපලක අධිපති මහතකු තමාගේ කුඩා ළමයකු සමඟ සංඝික දන් පළකට ගොස් සිටිනු දුටු මා ඊට වැඩිමහලු ළමයා නාවේ කුමක් හෙයින් දැයි ඇසූ විට ඒ මහතා කීවේ ඔහු මෙහේ ආ බව දැන ගත හොත් ශාස්ත්‍රශාලාවේ අන්‍ය ළමයින් ඔහුට කවටකම් කෙරෙත් ය යන බියෙන් නා බව ය. ඒ ළමයි දෙදෙනා ම ප්‍රකට ඉංග්‍රීසි විද්‍යාලයකට යන්නෝ ය. එහි ගුරුවරු කීපදෙනෙකු නිතර ම වාගේ ළමයින්ට අවවාද කරන්නේ පන්සල්වලට නොයන්නටලු. පාලි - සිංහල ඉගෙනීමටවත් පන්සලකට යෑම ඔවුහු නො කැමැති වෙත්. එසේ ගිය බව දැනගතහොත් ඒ ළමයාට තම පන්තියේ ඉතිරි ළමයින් ඉදිරියේ දී ලජ්ජා උපදින යමක් කියා ඉන් මත්තෙහි නොයන සේ උපක්‍රම යොදති. මොන ප්‍රයෝජනයක් නිසා ඔවුහු මෙසේ කෙරෙත් ද යි නො දනිමු. මේ අපේ ඇතැම් පාඨශාලාවලින් අපේ බාලයන්ට ලැබෙන ආගමාලයක සැටියි. ආගමාලයක් නැති ව වැඩුණු මිනිහා සෑම විට ම රටට අන්තරායකර වන්නේ ය. ආගමෙන් දුර කොට

ආගමාලයක් නැති කොට වඩන ළමයා අනාගතයේදී තමන්ට හෝ අනුන්ට වැඩක් නැති අනර්ථකාරී මිනිසෙක් වන්නේ ය. ඉතින් පාඨශාලාවලින් එවැනි අනර්ථකාරීන් තනනු ලැබේ නම් ඒ ගැන නොසලකා සිටීම මහා බරපතළ විපතක් වන්නේ ය.

කොපමණ පන්සල් ගොඩනැගුවත් රුවන්වැලි සෑය ආදී කොපමණ මහා වෛත්‍යයන් ප්‍රතිසංස්කරණය කළත් අපේ බාලයන් ගේ චරිතයන් හැඩ නොගැස්සුවොත් අපට සිදුවන්නේ මහ විපතකි. ආගම අදහන කෙනෙක් නැත්නම් වෛත්‍ය - විහාරාදියෙන් ඇති ඵලය කීමෙක් ද? භික්ෂූන්ගේ සම්බන්ධය නැතිව සිංහල බෞද්ධයාට කිසි කලෙකත් දියුණු විය නො හැක්කේ ය.

භික්ෂූන් ද උසස් තත්ත්වයට පමුණුවාගෙන දෙපක්ෂයේ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ හොත් බෞද්ධයන්ටත් සැලකිය යුතු තත්ත්වයකට පැමිණිය නොහැකි නොවන්නේ ය.

අප්ට ලෝක ධර්ම

(වජිරාරාමාධිපතිව වැඩ විසූ අතිපූජ්‍ය නාරද මානිමිපාණන් වහන්සේ ලියූ **The Buddha and His Teachings** නම් කෘතියෙන් උපුටා පරිවර්තනය කරන ලද ලිපියකි.)

(පසුගිය කලබ හා සබැඳේ)

සැප සහ දුක

සැප - අටලෝ දහමෙහි අවසන් අංග දෙක සැප හා දුක යි. සැප හා දුක මිනිසාට ඉතා ප්‍රබල ලෙස බලපාන දේ වෙති. පහසුවෙන් සතුටින් විඳගත හැකි දේ සැප (සුඛ) වන අතර විඳ දරා ගන්නට අපහසු දේ දුක (දුක්ඛ) නම් වෙයි. සාමාන්‍යයෙන් අප සැප ලෙස හඳුනාගත්තේ ආශාවන් පිණවීමයි. එක් ආශාවක් තෘප්තිමත් වූ වහා ම තවත් ආශාවක් ඇති වේ. අප ගේ ආත්මාර්ථකාමී ආශාවන් ගේ ස්වභාවය එයයි. සාමාන්‍ය මිනිසා දන්නා හොඳ ම හා එක ම සුවය කම් සුවය යි. කාම වස්තූන් ප්‍රාර්ථනා කිරීම, ලබාගෙන ආස්වාදයක් විඳ ගැනීම හා ඒ පිළිබඳව නැවත මෙතෙහි කිරීම මොහොතක සුවයක් අපට ලබා දෙන බව මුසාවක් නොවේ. එහෙත් අප එසේ ඉහළින් අගය කරන ආස්වාදය තාවකාලික බව මෙන් ම ව්‍යාජයක් බව තේරුම් ගත යුතු ය.

කාම වස්තූන් මගින් යමකුට නියම අර්ථවත් සැපයක් ලද හැකි ද? එසේ හැකි නම් කෝටිපතියකුට සිය දිවි නසා ගන්නට හේතුවක් නැත. සමස්ත ලෝකය ම තම ආධිපත්‍යයට නතු කර ගැනීමෙන් අව්‍යාජ තෘප්තියක් ලද හැකි ද? මඟ දිගේ සියලු ම රාජ්‍ය යටත් කර ගනිමින් විජයග්‍රාහි ලෙස ඉන්දියාවට සම්ප්‍රාප්ත වූ මහා ඇලෙක්සැන්ඩර් අධිරාජ්‍යා දිනා ගන්නට තවත් රටවල් නැතිකම ගැන දුක් වූයේ ය.

කිරුළු පළන් රාජාධිරාජ්‍යන් නිරතුරුව ම ජීවත් වන්නේ ප්‍රීතියෙන් ද? දේශපාලන බලය දරන්නවුන් ගේ ජීවිත නිරතුරුවම අනතුරේ ය. මහත්මා ගාන්ධි හා ජෝන් කෙනඩි මුහුණ පෑ බේදවාචක මීට හොඳ නිදසුන් ය.

නියම සැප ඇත්තේ සිත තුළ ය. එය ආධ්‍යාත්මික ය. ධනය, බලය, යශෝ කීර්තිය හෝ විජයග්‍රහණ එයට සම්බන්ධයක් නැත. ඒවා බලහත්කාරයෙන් අසාධාරණයෙන් ලබාගෙන ඇත්නම්, සාවද්‍ය ලෙස පරිහරණය කරනු ලැබේ නම් හෝ අඩු ගණනේ මාත්සර්යයෙන් ග්‍රහණය කරගෙන ඇත්තේ නම් එහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ හිමිකරුට දුකකි දෝමනස්සයන් ලැබීම පමණි. එක් අයකුට සතුටක් සේ දැනෙන දේ තවත් කෙනකුට එසේ නොවන්නට ද පුළුවනි. එක් අයකුට සුධානෝජනය තවෙකකුට හලාහල විසක් විය හැකි ය.

ගිහියකුට ඇති සැප වතුර්විධ බව බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කර ඇත. මුල් ම සැපත නම් අත්වී සුබය යි. තමන්ට ධාර්මික ලෙස දහදිය මහන්සියෙන් දැනේ දෙපයේ ශක්තියෙන් උපයාගත් ධන ධාන්‍ය සම්පත් ඇති විට ඒ බව තේරුම් ගැනීමෙන් ඇතිවන තෘප්තිය යි.

දෙවැන්න හෝග සුබය යි. එනම් තමා උපයා ගත් ධනය ශක්තිය ප්‍රමාණයෙන්, ඥානාන්විතව තමා ගේ හා අනුන් ගේ සුව පිණිස පරිභෝජනය කිරීමෙන් ලබන සුවය යි. සියලු ගිහි ස්ත්‍රී පුරුෂයෝ සැප විදින්නට කැමැති වෙති. සියලු දෙනා ම කම්සුව අතහැර තපසට යා යුතු බවක් බුදු දහමෙහි නොකියැවේ. ධනය භුක්ති විද සැප විඳීම නම් තමා තනිව ම නොව බෙද හදගෙන පරිහරණය කිරීමයි. අප කන දේ තාවකාලික ය. අප රැස් කරන දේ දමා යා යුතු ය. එහෙත් දෙන දේ පරලොවට රැගෙන යා හැකි ය. අප උපයන සපයන දෙයින් කරන යහපත් ක්‍රියා අප මියගිය පසු ද දනන් හද තුළ පවතියි.

කිසි කෙනෙකුට ණය නොවී සිටීම අණන සුබය වශයෙන් තුන්වන ගිහි සැපත ලෙස දැක්වේ. ලද දෙයින් සතුටු වීම හා ලද දේ පිරිමසා ගෙන නැණවත් ව කටයුතු කිරීම හුරු නම් කිසිවකුට ණය විය යුතු නැත. ණය වූ අය ජීවත් වන්නේ නිරතුරුව ම සිතින් දූවෙමිනි. එමෙන් ම ණය හිමියන්ට යටත්ව ජීවත් විය යුතු ය. දුප්පත් වුවත් කිසිවකුට ණය නැත්නම් එය විශාල සහනයකි. සිත සතුටින් ජීවත් විය හැක.

වෝදනා නො ලබා කාගෙන් වත් වචනයක් නො අසන ලෙස ජීවත් වීම ද සුවයකි. අනවජ්ජ සුබ නම් වූ සිවුවන සුවය ලැබෙන්නේ අයථා අන්දමින්, වංචා දූෂණ ආදියෙන් මුදල් උපයා නොගත්, දුසිරිතෙන් තොරව යහපත් ලෙස ධනය පරිහරණය කරමින් ජීවත් වන පුද්ගලයන්ට ය. නිරවද්‍ය ජීවිතයක් ගත කරන්නා තමාට මෙන් ම අනුන්ට ද ආශීර්වාදයක් වෙයි. සියලු දෙනාම ඔහුගේ ගතිගුණ

අගයනි. සියල්ලන්ගේ ම ආදරය ඔහුට ලැබේ. යහපත් දැනුම පුද්ගලයෝ බාහිර සම්පත් වැඩිකර ගැනීමට වඩා නිරවද්‍ය ජීවිතයක් ගත කිරීමට මුල් තැන දෙති.

සාමාන්‍යයෙන් ලෝකයේ වැඩි දෙනා ලෞකික සැපතට ම නැඹුරු වූවෝ වෙති. නෛෂ්ක්‍රමයට නැඹුරු වන්නේ ටික දෙනෙක් පමණි. ආධ්‍යාත්මික ප්‍රීතිය අගය කරන්නෝ නෛෂ්ක්‍රමය සුඛය විඳිති. ලොව පවත්නා උත්තරීතර සැපත වශයෙන් හඳුන්වන්නේ නිර්වාණ සැපය යි. ඊට පෙර පවත්නා ලෞකික සැප අගය කරන අපි ලෞකික දුක පිළිකල් කරමු. එහෙත් දුක හා සැප ලැබෙන්නේ මාරුවෙන් මාරුවට ය. එය විවිධ ආකාරයෙන් විඳගන්නට අපට සිදු වේ. මහලු විය සමඟ ම අපට උද වන්නේ සොබා දහම විසින් ම නියම කළ දුකයි. මෙවන් අවස්ථාවල දී උපේක්ෂාව පුරුදු කිරීමෙන් තරමක සහනයක් ලද හැකි ය.

දුක - මහලු වීමටත් වඩා ලෙඩ දුක් නිසා ලැබෙන දුක වේදනාකර ය. ලෙඩ දුක් තියුණු වන විට මරණය වඩාත් හොඳ නොවේදැයි සිතන්නට ඇතැම්හු පෙළඹෙති. සුළු දත් කැක්කුමක්, හිස රුදාවක් වුව ද ඉවසිය නොහැකි තරම් වේදනා දෙන අවස්ථා තිබේ. කෙසේ වුව ද රෝගාකූර වූ විට එම වේදනාව ද උපේක්ෂාවෙන් විඳ දරා ගන්නට හැකි විය යුතු ය. මීට වඩා දරුණු ලෙඩ රෝග ලෝකයේ ඇති බවත්, ඒවා අපට නොවැළඳීම වාසනාවක් බවත්, සිතා යථාර්ථයට මුහුණ දෙමු.

ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වන්නට සිදුවීම නිතර ම පාහේ අත්දකින්නට සිදුවන අත්දකීම්කි. එයින් අප සිත්

බෙහෙවින් කම්පාවට පත් වේ. සියලු එක්වීම්වල අවසානය වෙන් වීම බව අප තේරුම් ගත යුතු ය. උපෙක්‍ෂාව ප්‍රගුණ කිරීමට මෙයින් අවස්ථාවක් පෑදෙයි. බොහෝ විට අපට අප ප්‍රිය නොකරන අය සමඟ එක් වන්නට සිදු වෙයි. අපි එය රුචි නො කරමු. එහෙත් එය විඳ ගත යුතුව තිබේ. අපට මෙය අප ගේ පෙර කළ අකුසල කර්මයක විපාක විය හැකියැයි සිතා ගත හැකි ය. උද වී ඇති තත්ත්වයට හැඩ ගැසෙන්නට වෑයම් කිරීමෙන් හෝ වෙනත් විසඳුමක් මගින් මේ ගැටලුව විසඳා ගත යුතුව පවතියි.

සියලු කෙලෙසුන් නසා බුදු වූ තිලෝගුරු බුදුරජාණන් වහන්සේට පවා ලෙඩ රෝග හා සුළු අනතුරු නිසා ඇති වූ කායික දුක් උසුලන්නට සිදු විය. උන්වහන්සේට නිරතුරුව ම පාහේ ඇතිවන හිසරදවක් තිබිණි. ජීවිතයේ අවසාන සමයෙහි දී උන්වහන්සේට බරපතළ අසනීපයක් වැළඳුණු බව කියා තිබේ. සිය මස්සිනා වූ දේවදත්ත කළ සතුරුකමක විපාක වශයෙන් උන් වහන්සේ ගේ පයේ ගල් පතුරක් වැදී තුවාල වීම නිසා ප්‍රතිකාර ලබන්නට සිදු විය. එක් වතාවක් උන්වහන්සේට ආහාර නොලැබීම නිසා හිරිහැරයක් විය. එක් වැසි සමයක් මුළුමනින් ම අශ්වයන්ට දෙන කඩලවලින් ජීවත් වන්නට ද සිදු විය. තවත් වතාවක් ශ්‍රාවකයන් ගේ අකීකරුකම හේතුවෙන් සියල්ල අත්හැර තුන් මසක් වනගතව වසන්නට සිදු විය. වනයේ කොළ අතු අතුරා සකසා ගත් තැනක සීතල සුළං විඳිමින් සැතපෙන්නට සිදු වුව ද උපේක්ෂාවෙන් සියල්ල විඳ ගනිමින් කල් යවන්නට උන්වහන්සේ සමත් වූහ. දුක සැප එකසේ සලකමින් සමතුලිත මනසින් කල් යැවූහ.

සසර සැරිසරන විට අප මුහුණ පාන බරපතල ම දුක්බදයක අත්දැකීම මරණය යි. මරණය ඇතැම් අවස්ථාවල දී මනස ව්‍යාකූල කරන තරමට එක පිට එක පැමිණ අප පෙළයි. පටාවාරාගේ දෙමවුපියන්, සැමියා, සොහොයුරා සහ දරුදෙදෙනා එක පිළිවෙලින් මිය ගියේ, ඇය උමතු කරවමිනි. ඇයට සැනසුම ලැබුණේ බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙතිනි.

එක ම දරුවා මිය යෑමෙන් ඇති වූ ශෝකය විඳ දරා ගත නුහුණු කිසා ගෝතමී මිය ගිය පුතු යළි පණ ගන්වා ගනු පිණිස පිළියම් සොයා බුදුරජුන් වෙත ගියා ය. “නැඟණිය, ඔබට අබ මිටක් සොයා ගෙන ආ හැකි ද?” “පිළිවනි ස්වාමීනි.” “එහෙත් නැඟණිය එය කිසිවකු නොමළ ගෙයකින් විය යුතු ය.”

පුතු සුව කරගන්නා අටියෙන් අබ මිටක් සොයා ගත් නමුත් එය කිසිවකු නොමළ ගෙයකින් නො වී ය. අබ මිටක් නොලද ඕ ජීවිතය පිළිබඳ පූර්ණ අවබෝධය ලද්ද ය. අටලෝ දහමේ තතු තේරුම් ගන්නා ය.

තම දරුවා ගේ මරණය වෙනුවෙන් කඳුළක් නොහැළූ මවකගෙන් ඊට හේතුව විමසනු ලැබිණ. “ඇරයුමක් නැතිව ඇවිත්, නොකියා ම ගියේ ය. පැමිණි අයුරෙන් ම ගියේ ය. වැලපීමකින් ඇති ප්‍රයෝජනය කුමක් ද?” ඇයගේ පිළිතුර විය.

ගස්වලින් නොපැසුණු ගෙඩි, පැසුණු ගෙඩි මෙන් ම ඉඳුණු ගෙඩි ද වැටෙයි. එමෙන් ම බාල විශේ, කුරුණු විශේ හෝ මහලු විශේ මරණය අප වෙත එන්නට පිළිවන.

නැගෙනහිරින් හිරු උදාවන්නේ බටහිරින් බැස යන්නට ය. උදේට කුසුම් පිපෙන්නේ හවසට මැලවී යන්නට ය. කාටත් සාධාරණව කවද හෝ ලැබෙන වැළකිය නොහැකි දෙයක් වූ මරණය සම සිතින් විඳගන්නට අප සුදනම් විය යුතු ය.

“කොයි විදියේ දෙයක් වුණත් - මිහිකත මත පතිත වුණොත් සුගඳ දුගඳ කැත ලස්සණ - වෙනසක් නො බලයි මිහිකත ඉපදුණු අප කොයි කවුරුත් - ගත කරන්න හොඳ ජීවිත දුක සැප දෙක එක විදියට - ඉවසීමයි නිසි පිළිවෙත”

ලෝ දහමින් පහර ලදුවත් මහ රහතන් වහන්සේ ඉන් කම්පා නොවන බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරා තිබේ. එහෙයින් ලාභ - අලාභ, අයස - යස, නින්ද - ප්‍රශංසා හා සැප - දුක මැද කම්පා නොවී සමතුලිත මනසින් ජීවත් වන්නට අපිත් වැර දරමු.

පිළිවෙතින් මහරු කළ සොඳුරු වස්සානය

වෛද්‍ය ශ්‍රියා හේමමාලි ද සොයිසා
මහාත්මනිය විසිනි.

අදින් පසු එළැඹෙන මේ වාසනාවන්ත පින්බර කාලය වස්සාන සමය යි. වැස්සට පුංචි අපි හරි කැමති යි. මහ වැස්සෙ තෙමෙන්න. මඩ වළවල බැහැලා මඩ ගා ගෙන සෙල්ලම් කරන්න. වැස්ස වැහැල ඉවර උනාම පිරිල ඉතිරිලා යන ඇළ දෙළ කුඹුරුවල කෙසෙල් කොටවලින් හදපු ඔරුවක නැගලා යාළුවො හැමෝම ඒ ඔරුවෙ තියාගෙන තරගට ඔරු පදින්න. කඩදසි ඔරු හදලා වතුරෙ පා කරන්න. මේ උදවෙන කාලය අපේ ළමයින් ගෙ සතුව සමග දැනුම වැඩෙන එක් කාලයක් බව අම්මල තාත්තලා වගේ ම පුංචි ඔබත් දැනගන්න ඕනෙ. මේ කාලය පුංචි ඔබට වගේ ම ගෞතම බුදු සමීදුගේ බුදු පුතුන්ටත් සුවිශේෂී කාලයක්. මේ කාලයේ ස්වාමීන් වහන්සේලා වාරිකාවේ වැඩීම තරමක් නතර කරල බලවත් කැමැත්තෙන් උත්සාහයෙන් ගුරු ස්වාමීන් වහන්සේලා ගේ ඇසුරෙ ගුණ දහම් උපරිමයෙන් දියුණු කරගනිමින් බවුන් වැඩීමට වැඩි කාලයක් යොදමින් තමන් වහන්සේ ගේ සසර කෙටි කර ගැනීම සඳහා යුහුසුළු වෙනවා.

එහෙනම් පුංචි අපිටත් ඒ කලාණමිත්‍ර සත්පුරුෂ බුද්ධ පුත්‍රයන් වහන්සේලා ගේ ඒ සොඳුරු වැඩ පිළිවෙලට යොමු

වෙන්න පුළුවන් උනොත් වැසි කාලය ඉවර වෙන කොට නො හිතන දියුණුවක් ඇති වෙන බව මට නම් නො රහසක් මයි. ඒත් කොහොමද පැවිදි නො වී අපි ඒ උතුමන් වහන්සේලා වගේ කටයුතු කරන්නෙ ? මේ ප්‍රශ්නය ඔබේ හිතට දැන් ඇවිත් කියලා මට හිතෙනවා. ඒ නිසා පුංචි පුතේ දුවේ අද මම ඔබට ඒ පිළිවෙතට ගොඩක් උපකාරී වෙන බුදු සමිඳුගෙ උතුම් සුත්‍ර දේශනාවක් කියා දෙනවා. හොඳට මේ කාරණා කියවන්න. කියවලා සිතේ තැන්පත් කරගෙන පුතාට දුවට හැකි හැම වෙලාවෙම මේ කරුණු ජීවිතේ තුළ ක්‍රියාත්මක කරන්න.

සැවැත් නුවර ජේතවනාරාමයේ අපේ ගෞතම බුදු සමිඳුන් වැඩ වාසය කරන සමයෙක එක් දිනක රාත්‍රී කාලයක බුදු සමිඳුන් සරණ ගිය සැදැහැති දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් මුළු දෙවරම බබුළුවාගෙන බුදු සමිඳුන් වෙත එළැඹී වන්දනා කර එකත් පස් ව සිට ගත්තා. එකත් පස්ව සිටි ඒ පින්තැති දෙවි පුත්‍ර මෙවන් ගැටලුවක් බුදු භාමුදුරුවන් ගෙන් ඇසුවා. ඒ කියන්නේ මිනිස්සු විතරක් නෙමෙයි දෙවියොත් බුදු භාමුදුරුවෝ සරණ ගිහිත් ඉඳලා තිබෙනවා. ඔවුන් හොඳට බුදු බණ අසන්න කැමැත්තෙනුයි ඉඳලා තියෙන්නේ. මොන තරම් ලාභයක් ද ඒ පිරිසත් ලබා ගත්තේ. ඒත් අපිට බුදු භාමුදුරුවන්ගෙ ඉදිරිපිට බණ අහල සසර දුක නිවාගන්න බැරි වුණා. එහෙම හිතල අපි සැලෙන්න කනගාටු වෙන්න නරකයි. මොකද තවමත් බුදු භාමුදුරුවෝ කියා දුන් ඒ වටිනා අවවාද තවමත් මේ ලෝකෙ ඉතිරි වෙලා තියෙනවා. ඒත් බුදු සමිඳු පිරිනිවුණා වගේ බුදු සමිඳුගෙ මේ වටිනා අවවාද ටිකක් ඉක්මනට විනාශ වෙලා යයි. එදට කලින් ඒ උතුම් අවවාද දැන ගන්න හැකි වුණොත් මේ ප්‍රශ්න විමසන දෙවි පුත්‍රට වගේ අපටත් මොන තරම් භාග්‍යයක් ලැබෙයි ද මොන තරම් ලාභයක් ලැබෙයි ද....

බුදුරජාණන් වහන්ස, මේ ලෝකෙ වැඩ සිටින ඔබ වහන්සේ ගේ ඒ බුද්ධ පුත්‍රයන් වහන්සේලා ගේ ජීවිත මේ තරම් දවසින් දවස දියුණු වෙන්නෙ කොහොමද? දිවා ලෝකෙ දෙව්වරු මේ ගැන දැනගන්න බොහොම කැමැත්තෙන් සිටින්නේ. සුගතයන් වහන්ස සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි කරුණාවෙන් අපටත් නො පිරිහෙමින් උතුම් නිවීමට යන මඟ පෙන්වා දෙන සේක්වා. වදරන සේක්වා....

ඒ වෙලාවේදී අප ගේ සම්බුදු පියාණන් වහන්සේ මේ කරුණු අපමණ කරුණාවෙන් දෙවි පුතුව දේශනා කළා.

පින්වත් දෙවි පුත; තථාගතයන් වහන්සේ ගේ ගිහි හෝ පැවිදි ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකා පිරිසෙන් යම් කෙනෙක් මේ ධර්ම හතෙන් යුතු නම් ඒ හැමදෙනා තුළ කිසි කලෙකවත් "අහඹිබෝ පරිභානාය" පිරිහීමක් දක්නට හෝ අසන්නට වත් නො ලැබෙන්නේ ය. එසේම මෙ කරුණු හතෙන් යුතු ඔවුන් සැම විටෙකම "නිබ්බානස්සේව සන්තිකේ" ඒ උතුම් අමාන පදය වන නිවීම අසල ම වාසය කරනවා.

මෙ ඒ නො පිරිහීම පිණිස පවතින කරුණු හත යි.

සන්ථු ගාරවතා	ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවය
ධම්ම ගාරවතා	උන්වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මය කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් යුතු ව ඇති ගෞරවය
සංඝ ගාරවතා	ඒ දේශනා කළ මාර්ගයෙහි අප්‍රමාදීව ගමන් කරන මහ සඟුන් කෙරෙහි ඇති ගෞරවය

සික්කා ගාරවතා	තථාගතයන් වහන්සේ හික්මීම පිණිස දේශනා කළ සිකපද ගැන අවබෝධයෙන් ඇති කරගත් ගෞරවය
සමාධි ගාරවතා	විසිරෙන සිත තැන්පත් කිරීමට උනන්දුවක් සමඟ ඇති කර ගත් ගෞරවය
අප්පමාද ගාරවතා	අප්‍රමාද වීමට, සිහි සැලකිලි ඇති ව වැඩ කිරීමෙහි ගෞරවය
පටිසන්ථාර ගාරවතා	දහම් පිළිසඳර කෙරෙහි ඇති ගෞරවය

මේ වටිනා බුද්ධ වචනය දැන් අපි විමසලා බලමු. පළමුවැනි කාරණය “සත්ථු ගාරවතා” යනුවෙනුයි දෙවි පුතූන්ට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නට යෙදුණේ.

“සත්ථු” නම් පදයෙන් කියැවෙන්නේ ශාස්තෘන් වහන්සේ යන අරුත යි. අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ ගෞතම නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ ය. උන් වහන්සේ අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ බවට පත් වන්නේ අවබෝධයෙන් බුදු සමීඳු කෙබඳු කෙනෙක් ද කියා දැන ගත් දින තමයි. පුංචි සිතට ඒ මහා මුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේ ගේ ස්වභාවය තේරුම් ගන්නට තරම් හැකියාවක් නැති වුණත් උන්වහන්සේට වන්දනා කරන ගාථාවේ තේරුම හොඳින් තෝරා බේරා ගත් විටත් ඒ ස්වභාවය කෙබඳු ද කියා වැටහේ වී. බුද්ධිමත් දරුවෝ ඒ පිළිබඳව විමසා දැන ගන්නට උත්සාහවත් වෙත්වා. එලෙසින් ළමා වයසේදී ඔබට බුදු සමීඳුන් කෙරෙහි අවබෝධයෙන් සරණ යෑමට හැකි වුවොත් ළමා ලොවේ ඔබේ දිවිය සුන්දර වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ වටිනා ගුණ ධර්ම ඔබේ ජීවිතය තුළ

නිරන්තරයෙන් වඩා ගන්නට උත්සාහවත් වන නිසාවෙන් ම ය. එවිට නො පිරිහෙන සතුටින් පිරි වර්තයක් ඔබට ලැබෙන විට ඒ තුළ ගෞරවයක් ඇති වන්නේ ඒ භාග්‍ය ලබා දුන් ගෞතම බුදු සමිඳුන් කෙරෙහි ම ය.

දෙවැනි කරුණ නම් “ධම්ම ගාරවතා” යනු යි.

කට මැත දෙඩමින් හැම වේලාවෙහි ම තමන් හුවා දක්වන්නට කැමති මිනිසුන් බොහොමයක් මේ ලෝකේ අතීතයෙන් සිටියා. දැනුත් සිටිනවා. අනාගතයෙන් පහළ වෙනවා. එහෙවි ලොවක තමා හුවා නො දක්වමින් අනුනට යහපතක් සලසන්නට හැකි වචනයක් දේශනා කළ හැක්කේ රාග ද්වේෂ මෝහ ප්‍රතීණ කළ අයෙකුට යි. මිනිසෙකු ලෙස මේ ලොව උපන් පිරිසට තම මනස මෙහෙයවා, කල්පනා කර බලා, තර්කයට ගැළපෙනවා නම් එය ජීවිතය තුළ පුරුදු කිරීමෙන් ඔබට ලාභයක් ලැබෙනවා කියා සිතුවණෝත් පමණක් ඒ වචනයට ගරු කරමින් ඒ දහම් පදයන්හි හැසිරෙන ලෙස දැක්වූයේ ඒ මහා මුනීන්ද්‍ර වූ අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ ම යි. මෙ ලොව දී පමණක් නො ව පරලොව දී ද යහපත් වූ සැපයක් පිණිස මෙන් ම, අතරක් නැතිව යන මේ සෝර සසර ගමනේ නැවතුමක් පිළිබඳව සත්‍ය ඇත්තේ ද පුරා අවුරුදු හතළිස් පහක් පුරාවට දේශනා කරන ලද ඒ උතුම් ධර්මයෙහි ය. පුංචි ඔබත් හැකි හැම වේලාවේ ම ශාස්තෘන් වහන්සේ දේශනා කළ දහම අසන්නට පුරුද්දක් ඇති කර ගන්න. මනා වැටහෙන නුවණක් ඇති පුංචි ඔබ ඔබගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ ගේ දහම් පද අසා දැනගන්නට ලැබෙන හැම වේලාවේ ම ධර්ම රත්නය වන්දනා කරන ගාථාවේ තේරුම සමඟ තමන්ට අහන්න ලැබෙන දහම් කරුණු ගැළපී යනවා ද යන්න නුවණින් සිතා බලන්න. එසේ ගැළපෙන්නේ නම් අපේ මේ පුංචි ජීවිතය නො පිරිහෙමින්

සුන්දරත්වය කරා ගෙන යන උතුම් බුද්ධි වචනය මෙය ම යැ යි සිතා සතුටු වන්න. එලෙස තුටු වෙමින් පුංචි කාලයේදී සිට ම ඒ උතුම් දහම කෙරෙහි ගෞරවයක් ඇති කරගන්න.

තෙවැනි කරුණ “සංඝ ගාරවතා” යනු යි.

යහළුවන් කොපමණ පුංචි ඔබට මේ ලෝකෙ ඉන්නවා ද? අතේ ඇඟිලි ගණනටත් වඩා වැඩි නේ ද? ඒත් ඒ යාළුවෝ ඔබත් සමඟ මිතුරු කමක් ඇති කරගෙන හැමදම මේ ලෝකෙ ජීවත් වෙනවා ද? ඔබ පුංචි වුණත් දෑකලා තියෙනවා නේ ද පුංචි කාලේදීම මැරිලා යන පොඩි දරුවන් ව. ඒ වගේ ම ඔබේ අයියා අක්කගෙ වයසෙ පිරිස, අම්මා තාත්තගෙ වයසෙ පිරිස, ආච්චි සීයා ගේ වයසෙ උදවිය මැරිලා ඉන්නවා ඔබ දෑකල ඇති. අපේ මරණය කවද සිදුවෙයි ද? මරණයෙන් පසු අපට කුමක් වේ ද? මරණයෙන් පසුව ළඟ සිටි මිතුරන් ට කුමක් වේවි ද? කියා ඔබ ප්‍රශ්නයක් ඇසුවොත්, සමහර විට බොහොමයක් පිරිස එකිනෙකට නො ගැළපෙන පිළිතුරු ලබා දෙයි. ඔය අතර බුද්ධිමත් නුවණැති කෙනෙක් කියයි අපට එය හරියටම තීරණයක් කරන්නට පුළුවන් කමක් නැහැ කියල. ඔබට ඔය ඇති වුණ ගැටලුව සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේටත් ඇති වුණා. මේ ගැටලුවට පිළිතුරු සොයමින් සියලු සැප සම්පත් අතහැර ගුරුවරුන් සොයා ගියා. කිසිදු පිළිතුරක් සාර්ථක නොමැති බව වටහාගෙන තමන් වහන්සේ තනිවම මේ ගැටලුවට පිළිතුරු සොයාගන්නට වෙහෙසුණා. අවුරුදු හයකට පසුව පිළිතුරු සොයා ගත්තා පමණක් නො ව සසරේ නැවත මේ ගැටලුව ඇති නොවන ලෙස තමන් වහන්සේත් සසර ගමන නතර කර ගෙන අපට එම මඟ පිළිවෙතෙහි සාර්ථකත්වය මෙන් ම නිවැරදි බව ද පෙන්වුවා. අදටත් බුදු සමිදුන් සොයාගත් ඒ සොඳුරු මඟෙහි වඩිනා බුදු

පුතුන් ගැටලුවලින් තොර සැපතක් කරා නිවීමක් විමුක්තියක් සපුරා ගන්නට සැම විට ම උත්සාහවත් වෙනවා. ඒ පිළිවෙත් සරු ආදර්ශයට ඇඳිලි බැඳ වන්දනා කිරීමට ලැබීම අපට මහත් ලාභයක් ම යි. සැබැවින් ම උන්වහන්සේලා මිහිබට සත්පුරුෂ කලාශාණ මිතුරෝ ම ය. ඒ සත්පුරුෂ ආදර්ශයට කුඩා කල පටන් ගෞරව කරත්වා. උන්වහන්සේලා ගේ නීති ඇසුර ම පතත් වා.

සිවුවැනි කරුණ “සික්ඛා ගාරවතා” යනු යි.

“සික්ඛා” නම් දුර්ගුණ දුරු කර යහපත් හැදියාවකට කැමති අය හික්මවන උපදෙසට යොදන නමයි. අපි එතරම් ම නරක අය දැයි පුංචි ඔබට සිතෙන්නටත් පුලුවන්. ඔබ නරක නැහැ. ඒත් පුංචි කාලෙ ඔබ යම් යම් දේවල් කරල අවසන් වුණාට පසුව ඔබේ සිතට දුකක් දැනිල ඇති. ඉකි ගහ ගහ අඩලා ඇති. ඒ වුණත් හැමවෙලාවේ ම ඒ විදිහට ඔබ දුකට පත් වෙලා නැතිවත් ඇති. එහෙත් වැඩිපුර ම දුක් වුණේ නොහිතපු වේලාවක ඔබ තුළින් සිදුවුණු වැරද්දක් නිසා නෙමෙයි කියල අපි කාටවත් කියන්නට බැහැ නේ ද? ඒ දෙයට හේතුව සමහර විට අපට හරි වැරද්ද නිවැරදිව ම දැනගන්නට නො ලැබුණ නිසා වෙන්න පුළුවන්. ඒත් හැමදම වැරදි වෙන්නට ඉඩ දුන්නොත් හැමදම දුකෙන් තමයි වාසය කරන්න වෙන්නේ. ඒත් සමහර වැඩ කරල අවසන් වුණාට පසුව ලොකු සතුටකුත් ඔබට ඇතිවෙලා ඇති. ඒත් ගෞතම බුදු සම්ඳුව අවබෝධයෙන් සරණ ගිය පිරිසට නම් මේ ලෝකේ විතරක් නොවෙයි පරලොවහිදින් දුකක් නැතිව සතුටින් ඉන්නට කවුරු කවුරුත් හික්මෙන්නට ඕන විදිය දේශනා කරල තියෙනවා. ඉතින් බුද්ධිමත් අය හරි වැරද්ද තෝරා ගෙන තමන් මෙන් ම අනුන් ද දුකටපත් කරවන වැරදි අවම කරගෙන කයිනුත් වදනිනුත් හරි දේ සිදුකරමින් සුන්දර ජීවිතයකට මඟ පෙන්වන සිකපද කෙරෙහි ගෞරවයක්

ඇති කරගනිත්වා. නිති සිකපද රැකුමෙන් නො පිරිහෙමින් ශාස්තෘන් වහන්සේට පුංචි ඔබේ ජීවිතය ප්‍රතිපත්ති පූජාවෙන් පුදමින් දිනෙන් දින දිවියේ දියුණුවක් ම ලබන්වා.

පස්වැන්න නම් “සමාධි ගාරවතා” යනු යි.

“සමාධිය” නම් වදුරකු මෙන් නිරන්තරයෙන් විසිරෙන සිත, තැන්පත් කිරීමට ඇති එකම මඟ යි. නො දන්නා පාරක ගමන් කරන්නට නිවැරදි මඟ පෙන්වන්නකු සිටීම බිය සංකා නොමැතිව පහසුවෙන් ඒ මඟ යෑමට පිටිවහලකි. සසර ගමනේ අතරමංව යන සත්ත්වයන්ට ඒ අනතුරු සහිත මඟින් එතෙර කරවීමට සමත් ශ්‍රේෂ්ඨ මඟ පෙන්වන්නෙකු ලැබීම මහත් භාග්‍යයක්මැ යි. මරණයට පත් වන මොහොතේ විසිරුණු සිතකින් ඒ අවස්ථාවට මුහුණ දෙන්නට සිදු වුවහොත් ඔබට මරණින් පසුව යහපත් ගතියකට යා හැකි වීම අවිනිශ්චිත ය. එහෙත් නො විසිරුණු සිතකින් ඔබට මරණ මොහොතේදී පසුවන්නට හැකි වුවහොත් කළ කී යහපත් ද මෙනෙහි කිරීමටත් එ තුළින් සුගතියක් අරමුණු කිරීමටත් පිළිවන. එහෙත් නො වැඩු සිතක් එසේ මරණයට පත් වන විට බොහෝ විට විසිරෙන්නේ ම ය. ඒ බැව් දත් ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ පළමුව කය වචනය සංවරයට මඟ පෙන්වා ඒවායෙහි දමනයෙන් පසු මරණයට කලියෙන් සිත දමනය කරගන්නා සැටි ද එ තුළින් මරණින් මතු නැවත භවයක උපතකට ඇවැසි කරුණු රැස් නොවන මඟක් ද පෙන්වූ සේක. එක් කුසල් අරමුණක සිත මෙහෙයවමින් ඇති කරගන්නා සිතේ සංහිදියාව චිත්තසම්ප්‍රිය යි. හෙවත් සමාධිය යි. කුඩා කල පටන් දරුවෝ මහත් උනන්දුවකින් සිත දමනය කරගන්නට වැර වඩන්වා. දිනෙන් දින සිත තැන්පත් ව සුවපත් වන විට ඒ සමාධිය කෙරෙහි ඒ ලාභය කෙරෙහි ගෞරවයක් ඇති කරගනිත්වා. සතුටු සිත් ඇති ව නො පිරිහෙමින් දිවියේ සැපයම ලබන්වා.

සවැන්න නම් “අප්පමාද ගාරවතා” යනු යි.

ගෞතම බුදු සමීදුගෙ ශ්‍රාවක දරුවකු වූ ඔබගෙන් යමකු ඇසුවොත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ධර්මය එක වචනයකින් පැහැදිලි කර දෙන්න කියල උත්තරය තමයි අප්‍රමාදී බව කියලා හොඳට මතක තබා ගන්න. අප්‍රමාදී වෙන්න හැමෝටම බෑ. මේ ලෝකෙ හැමෝටම උචමනාවකුත් නැහැ. එයට හේතුව තමයි බොහෝ දෙනෙක් සසරෙ ඇති බියකරු බව වටහගෙන නැති කම. අද ලොවේ දවසින් දවස ඇසෙන පෙනෙන දේ ගැන සිහියෙන් සිටින කෙනාට මේ අසන දකින ඒවා ම ඇති සසර බිය දකින්න. එක් අතකින් ලෝකේ දියුණු වෙනවා තාක්ෂණය අහස උසට යනවා. ඒත් මිනිසත්කම දවසින් දවස පිරිහිලා යනවා. තරගකාරී ලෝකේ අනෙක් කෙනා ව පෙරළාගෙන හරි ඉදිරියට යන්න තමයි හැමෝ ම බලන්නේ. ඉතින් මමත් මේ වගේ පටු අදහස්වලින් පිරුණු සමාජයක නේ ද ඉන්නේ නපුරු මිනිසුන් පිරිසක් නේ ද මට ඉදිරියෙදි වැඩිපුර ඇසුරට ලැබෙන්නේ කියල මහත් සංවේගයක් උපදවා ගන්නවා. සමහර අය ඔය ඕන දෙයක් චුණාවේ කියා අලස ව සිටිනවා. විරියවන්තයෝ පමණක් සියලු පව් දුරලමින් කුසල් දහම් නිති වඩමින් තම සිත දමනය කරගනිමින් ප්‍රමාදී ජනයා අතර අප්‍රමාදී ව වාසය කරනවා. මේ අප්‍රමාදී තැනැත්තා මාරයාගේ බන්ධනයෙන් මිදෙන්නට වැර වඩන කෙනෙක්. මේ ගමනේ දී සිහියෙන් සිටීම තමයි වඩා වැදගත් කරුණ වෙන්නේ. සතිමත් කෙනා ව මාරයා ගේ යටතට ගන්න අමාරුයි. බුදු සමීදුන් පිරිනිවන් මඤ්චකයෙහි දීත් අප්‍රමාදී වන ලෙස යි වදලේ. එබැවින් පුංචි දුවේ පුතේ හැම විට ම සිහියෙන් යුතුව වාසය කරන්න. කළ යුත්ත කරන්නට කම්මැළි වන්න එපා. නො කළ යුතු දේ නො කර සිටින්නට මැළි වන්නත් එපා. සෑම විට ම අප්‍රමාදී ව තම දිවියේ දියුණුව අත්විඳින්න. ඒ දියුණුවට

මග සෑදුණු අප්‍රමාද ධර්මතාව කෙරෙහි ගෞරවයෙන් යුතුව වාසය කරන්න.

සත්වැන්න “පටිසන්ථාර ගාරවතා” යනු යි.

මිනිසුන් වන අපට කතා කිරීමේ හැකියාවක් තිබෙනවා. සමහර වේලාවට අපි මුළු දවස පුරාම කතා කරන එක තමයි වැඩිපුරම කරල තියෙන්නේ. ටිකක් කල්පනා කරල බලන්න ඒ අවස්ථාවල දී ඔබට ලැබුණු ලාභය කුමක්ද කියා. කට ගොඩක් රිදෙන්න ඇති. එහෙමත් නැතිනම් ගොඩක් වෙහෙසට පත් වෙලා ඉන්නත් ඇති. ඔය අතරෙ ඉඳල හිටලා තම තමන්ගෙ මතය කියන්න ගිහින් ගුටි කාලත් ඇති. බැනුම් අහලත් ඇති. ඒත් නිවැරදි කතා බහක යෙදුණා නම් ඔය ලෙසින් අපහසුතාවකට පත් නොවී ඔබට සුවසේ සිටින්නට හැකියාව ලැබෙන බව නම් නො අනුමානයයි. නිවැරදි කතා බහ කියන්නේ මොකක්ද කියලා පුංචි ඔබට හිතා ගන්න අපහසුවක් නම් නැතිව ඇති. අප කතා කරන හැම වේලාවකම ඒ කතා බහ සෑම විටම හරවත් කතා බහක් විය යුතු යි. අර්ථ ශුන්‍ය කතා බහක් නම් ඒ තුළ කිසිම වටිනාකමක් නැහැ. කතාබහ අර්ථ සම්පන්න නම් ඒ කතා බහ අවසානයේ දී ඒකාන්තයෙන් ම ඔබගේ ජීවිතයේ දියුණුව පිණිස බොහෝ සෙයින් එම කතා කළ වචන උපකාරී විය යුතු ම ය. රැව් පිළි රැව් දෙමින් ඒ පිට වුණු වචන ඔබ දිවිය නො පිරිහෙන්නට මග විවර කර දිය යුතු යි. කතා බහ යෙදෙන හැම විටකම ඒ කතා බහ දහමට අනුකූල නම් ඒ මොහොත සතුටින් ගෙවී යන්නේ ය. එහි අවසානයේ දී ඔබ දැන් සිටින තත්වයෙන් නිවැරදි ව ඉහළට ඔසවා තැබෙනු ඇත. මන්ද යත් ඒ කතා බහ තුළ පුංචි ඔබේ ඇතුළත ස්වභාවය අසා සිටින පිරිස ඉදිරිපිට දිගහැරෙන නිසාවෙන් එය අසන්නේ සත්පුරුෂයන් බුද්ධිමත් කල්‍යාණ

පිරිසක් නම් ඔබේ අගුණ මකා ගුණ දියුණු කරගන්නට දහමට අනුව අවවාද දෙනු නියත යි. කට තිබුණු පලියට නිතර නිතර කතා කරන්නට නො යා යුතුයි. අවශ්‍ය තැන දී දහමින් පිරුණු යහපත් මෙන් ම හරවත් කතා බහක යෙදෙන්නට කුඩා කල පටන් තරයේ ම සිහි තබා ගත යුතු අතර එයට ගෞරවයක් ඇති කර ගත යුතු ම ය.

මේ කරුණු සත දින දින වඩන්නට හැකිනම්, කලණ මිතුරු පිරිස් වැඩි වැඩියෙන් පුංචි ඔබ වටා එක් වන්නේ සුවද මල් සොයා එන ඒ මල නො තළා රොන් රැගෙන යන සොඳුරු සමනලුන් මෙනි. අහෝ එවිට කෙතරම් භාග්‍යයක් ද. මොනතරම් ලාභයක් පුංචි වයසෙදීම ඔබේ ජීවිතයට ලැබෙනවාද. වාසනාවත් ඒ කලණ මිතුන්ගේ ඇසුර ඔබට. අගුණ දුරු කරගනිමින්, නො පිරිහෙමින්, දියුණුවේ හිණිපෙත්තට ඔසවා තබන්නට මා දුරු මේ කුඩා වැයම තුළින් තව තවත් අවබෝධයෙන් පුංචි ඔබ ගෞතම සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ යෙත්වා. මේ එළැඹෙන වස්සාන සමය බුදු පුතුන් වඩින මගෙහි නිති හැසිරෙමින් ඒ මහා මුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේට ඔබේ දිවිය ප්‍රතිපත්තියෙන් පූජා කෙරෙත් වා. දහමෙහි හැසිරීමෙන් ලැබ ගත හැකි ඒ සුන්දර ලාභය අත්දැකීමෙන් ම අවබෝධ කර ගනිත්වා. මේ ධර්මයන් හි චීර්යයෙන් යුතු ව හැසිරෙන ඔබත් ඒ අමා නිවන අසල ම යි වාසය කරන්නේ. ඉන් ඔබට දියුණුවක් මිස පිරිහීමක් කිසි කලෙකත් නො වන්නේ ම ය.

අංගුත්තර නිකාය සත්තක නිපාතයෙහි දේවතා වග්ගයෙහි අප්පමාදගාරව සූත්‍රය ඇසුරෙන් සැකැසුණු ලිපියකි.